

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА

41.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 25-го Мая — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 25-go Maja.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 19 Мая.

15 го числа с. м., Его Императорское Высочество Великій Князь Михаилъ Павловичъ изволилъ выѣхать изъ С. Петербурга въ Новгородъ.

— 15-го числа с. м., Его Императорское Высочество Принцъ Ольденбургскій изволилъ выѣхать за границу.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Директора Департамента Военныхъ Поселеній, Генералъ-Лейтенанта Барона Корфа 1-го.

Господинъ Генералъ-Лейтенантъ Баронъ Корфъ! Въ ознаменованіе особеннаго благоволенія Моего къ постоянно-усердной службѣ вашей, неусыпной дѣлательности и полезнымъ трудамъ по управленію внутреннимъ и полезнымъ трудамъ Военныхъ Поселеній, Всемилостивѣйше жалуя вамъ, препровождаемую присемь, алмазами украшенную табакерку, съ Моемъ портретомъ. Пребываю вамъ благосклоннымъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
15-го Апрѣля 1845 года.

Высочайшимъ Рескриптомъ, 14-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы алмазные знаки ордена Св. Александра Невскаго, Преосвященному Архіепископу Ярославскому *Евгенію*.

— Высочайшими Грамотами, 15-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы алмазные знаки ордена Св. Александра Невскаго, Генералъ-Квартирмейстеру Главнаго Штаба Его Императорскаго Величества, Генералу отъ Инфантеріи, Генералъ-Адъютанту *Береу*, и Двора Его Императорскаго Величества Оберъ-Шенку, Князю *Долгорукову*.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 8-й день мѣсяца Марта, Всемилостивѣйше причисленъ къ ордену Св. Владимира 4-й степени съ бантомъ, по засвидѣтельствованію начальника отъ отличномъ мужествѣ, штатный Герономъ Форта Головинскаго, *Макарій Камецкій*, который, 16-го Іюля 1843 года, при внезапномъ нападеніи на это укрѣпленіе многочисленнаго скопца Горцевъ,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 19 go Maja.

Dnia 15-go ter. m., Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE MICHAŁ PAWŁOWICZ raczył wyjechać z St. Petersburga do Nowgorodu.

— Tegoż dnia, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ XIAŻE Oldenburski raczył wyjechać za granicę.

NAJWYŻSZY RESKRYPT,

do Dyrektora Departamentu Wojskowych Osad, Jenerał-Porucznika Barona Korfa 1-go.

Panie Jenerał-Poruczniku Baronie Korfie! W dowód szczególniejszych Moich względów za gorliwą wciąż służbę waszą, niezmordowaną czynność i pożyteczne prace w zarządaniu powierzonym wam Departamentem Wojskowych Osad, Najłaskawiej udarowuję was załączając się przy tém tabakierą, brylantami sadzoną, z Moim wizerunkiem. Zostaje tu wam przychylnym.

Na oryginalne własną JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

St. Petersburg,
15-go Kwietnia 1845 roku.

Przez Najwyższy Reskrypt, 14-go Kwietnia, Najłaskawiej udarowany brylantowemi znakami Orderu Św. Alexandra Newskiego, Przewielebny Arcybiskup Jarosławski *Eugeniusz*.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 15-go Kwietnia, Najłaskawiej udarowani brylantowemi znakami Orderu Św. Alexandra Newskiego, Jeneralny Kwatermistrz Głównego Sztabu JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Jenerał-Piechoty, Jenerał-Adjutant *Berg*, i Wielki Podczaszy Dworu JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI, XIAŻE *Dothorukow*.

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły CESARSKICH i KRÓLEWSKICH orderów Rossyjskich, w dniu 8-m Marca r. b. wydany, Najmilościwiej ozdobiony został orderem Św. Włodzimierza klasy 4-jej z kokardą, na poświadczanie zwierzchności o znakomitým mężtwie, etatowy z zakonników kapelan warowni Gołowińskiej, *Makary Kamiecki*, który d. 16 go Lipca 1844 roku, przy niespodzianym na tę warownią napadzie licznego tłumu Górali, po zajęciu już przez nich trzech bastyonów, znajdując się wraz

овладевших уже тремя бастіонами, находясь вмѣстѣ съ гарнизономъ на четвертомъ бастіонѣ, съ духомъ неустрашимости благословилъ и сбодрилъ его на послѣднее отчаянное сопротивление, такъ что гарнизонъ сей не только не поколебался, но стремительнымъ ударомъ въ штыки нанесъ неприятелю совершенное поражение.

— Состоящій при Главноуправляющемъ Путиами Сообщенія и Публичными Зданіями, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Андрей *Гулевичъ*, и Вице-Директоръ Второго Департамента Министерства Государственныхъ Имуществъ, Статскій Совѣтникъ, въ званіи Каммеръ-Юнкера, Флоріанъ *Рожицкий*, Всемилостивѣйше пожалованы въ званія Каммергеровъ Двора Его Императорскаго Величества.

— Статскіе Совѣтники, Управляющій Конторою Императорскихъ Московскихъ Театровъ Александръ *Васильцовскій*, Совѣтникъ Гофъ-Питендантской Конторы, Николай *Прѣвжевъ*, и состоящій въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ чиновникъ особыхъ порученій, Титулярный Совѣтникъ Сергей *Левашевъ*, Всемилостивѣйше пожалованы, первые двое въ званія Каммергеровъ, а послѣдній въ званіи Каммеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества.

— Уволеннаго отъ службы Тайнаго Совѣтника Гавриила *Катакази*, Всемилостивѣйше повелѣно вновь опредѣлить въ Министерство Иностранныхъ Дѣлъ.

— Состоящіе въ должностяхъ Гражданскихъ Губернаторовъ: Вологодскаго и Тверскаго, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники *Волховской* и *Бакунинъ*, Всемилостивѣйше утверждены въ настоящихъ должностяхъ.

— Тульскому Вице-Губернатору, Статскому Совѣтнику *Гамалею*, Всемилостивѣйше повелѣно состоять въ должности Могилевскаго Гражданскаго Губернатора.

— Служащему въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ Статскому Совѣтнику *Барановичу*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Тульскимъ Вице-Губернаторомъ.

Государь Императоръ, обративъ Всемилостивѣйшее вниманіе на послѣдствія выставокъ скота и разныхъ сельскихъ произведеній въ Одессѣ и Ярославлѣ, и признавъ учрежденія сія особенно полезными для народной промышленности, Высочайше повелѣть Министру Государственныхъ Имуществъ соизволяя: „пріять мѣры къ распространенію ихъ въ разныхъ мѣстахъ Имперіи, а на Новороссійскую Выставку, предназначенную для одного скота, допустить пріемъ всѣхъ сельскихъ произведеній“ затѣмъ, для направленія всѣхъ вообще выставокъ къ одной общей цѣли, Его Императорское Величество указалъ соизволяя, въ дополненіе къ правиламъ, Высочайше утвержденныхъ, 9-го Декабря 1842 года, и опубликованнымъ въ № 1-мъ Сенатскихъ Вѣдомостей 1843 года, постановить слѣдующее: 1-е, Выставки сельскихъ произведеній учреждать, по усмотрѣнію Министерства Государственныхъ Имуществъ, въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ состояніе сельскаго хозяйства и промышленности того требуетъ. 2-е, Руководство выставками поручать каждый разъ особому временному Комитету, изъ Начальника Губерніи, Губернскаго Предводителя Дворянства, Управляющаго Палатою Государственныхъ Имуществъ, нѣкотораго числа помѣщиковъ и, по усмотрѣнію Министра Государственныхъ Имуществъ, чиновниковъ, служащихъ по сельско-хозяйственнымъ заведеніямъ и членовъ или корреспондентовъ Ученаго Комитета, при Министерствѣ Государственныхъ Имуществъ учрежденнаго. 3-е, Къ составленію на выставки допускать всѣ сословія. 4-е, На издержки каждой выставки ассигновать изъ капиталовъ Министерства Государственныхъ Имуществъ, по 1,000 руб. серебромъ. 5-е, Въ поощреніе хозяевъ и промышленниковъ, за представленіе лучшихъ произведеній, выдавать, по опредѣленію Комитета Выставки: медали, денежныя преміи и похвальныя листы, а равно удостоивать отличившихся публичною похвалою — Число медалей должно быть предварительно опредѣляемо Министромъ Государственныхъ Имуществъ для каждой выставки, сообразно мѣстнымъ нуждамъ. 6-е, Подробныя наставленія и правила для каждой выставки, согласно вышеизложеннымъ общимъ началамъ, составлять въ Министерствѣ Государственныхъ Имуществъ, по сношеніямъ съ мѣстными начальниками.

з загою на чзвартымъ бастіоніе, з дучемъ неустрашоносці блогословилъ и загрзевалъ яа до остального розпачнего опору такъ, зе загога та, нецтылко сія не захввала, лезз дзчленѣмъ удерженіемъ на багунеты, задала неприяцзчеловіу зуpełнз паразкз.

— Зостзжзцы пры Глѣвнозарззджзжзщымъ Дрогами Коммуникацз и Publicznemi Budowlami, Rzeczywisty Radzca Stanu Andrzej *Hulewicz*, i Wice-Dyrektor Drugiego Departamentu Ministerstwa Dŏbr Skarbowych, Radzca Stanu, Kamer-Junker Floryan *Rŏzycki*, Najlaskawiej mianowani Szambelanami Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Radzey Stanu, Zarzadzajzcy Biŏrem Cesarskich Muskiewskich Teatrŏw, Alexander *Wasilcowski*, Radzca Nadwornego Biŏra Intendenczyci, Mikołaj *Przeczczew*, i liczazcy сія w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych urzŏdnikiem do szczegŏlnychъ poleceŃ, Radzca Honorowy Sergiusz *Lewaszew*, Najlaskawiej mianowani, pierwsi dwaj Szambelanami, a ostatni Kamer-Junkrem Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Uwolnionego ze słuźby Radzey Tajnego Gabryela *Katakazi*, Najlaskawiej rozkazano znouwu przyjzć do składu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

— Zostzжзцы w obowiazkachъ Cywilnychъ Gubernatorŏw: Wołodzkiego i Twerskiego, Rzeczywistei Radzey Stanu *Wolchowski* i *Bakunin*, Najlaskawiej utwierdzeni na tychъ posadachъ.

— Tulskiemu Wice-Gubernatorowi, Radzey Stanu *Hamalejowi*, Najlaskawiej rozkazano zostawać w obowiazku Mohylewskiego Cywilnego Gubernatora.

— Słuźacemu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznychъ, Radzey Stanu *Baranowiczowi*, Najlaskawiej rozkazano bydź Tulskimъ Wice-Gubernatoremъ.

НАЈАІНІЕІШЫ ЦЕСАРЪ ЈЕГО МОІЩЪ, зворѣцзшы Najmłŏciszszz uwaźę na skutki wystawъ bydła i rŏżnychъ produktŏwъ wiejskichъ w Odessie i Jaroslawiu, i uznawszy zaprowadzenia takowe za szczegŏlnie poźyteczne dla przemysłu krajowego, Najwyźej rozkazaz raczylъ Ministrowi Dŏbrъ PaŃstwa: „obmyślŏć srodki upowszechnienia takichъ wystawъ w rŏżnychъ miejscachъ Cesarstwa, a na wystawę Nowo-Rossyjskz, przeznaczonz tylko dla bydła, dozwołicъ przyjmowania wszelkichъ produktŏwъ wiejskichъ;“ — w skutku czego, dla skierowania wszystkichъ w ogŏlnoścі wystawъ ku jednemu spŏlnemu celowi, Jego CESARSKA MOІЩЪ raczylъ rozkazaz, aby ku u upłnienію przepisŏwъ, Najwyźejъ zatwierdzonychъ w dacz 9 Grudnia 1842 roku i ogłoszonychъ w Nrze 1 m Gazety Senackiej z r. 1843, postanowionѣmъ byłŏ, co następuje: 1) Wystawy płŏdŏwъ wiejskichъ majz być urzadzane, podługъ uznania Ministerstwa Dŏbrъ PaŃstwa, w tychъ miejscachъ, gdzie tego stanъ gospodarstwa wiejskiego przemysłu wjmagaz. 2) Przewodniczenie wystawomъ ma być za kazdymъ razemъ поручазне osobnemuъ Komitetowi tymczasowemu, złoźonemu zъ Naczelnika gubernii, Marszalka gubernijałnego, Zarzadzajzcego Izbz Dŏbrъ PaŃstwa, pewnej liczby obywateli ziemskichъ, i podługъ uznania Ministra Dŏbrъ PaŃstwa, z urzŏdnikŏwъ, słuźzacychъ w zakładachъ wiejsko-gospodarskichъ, orazъ człŏnkŏwъ lubъ korespondentŏwъ Komitetu uczonego, przy Ministerstwie Dŏbrъ PaŃstwa ustanowionego. 3) Do spŏlubiegania сія на wystawachъ, majz być dopuszczane wszystkie stany. 4) Na kosztz kazdejъ wystawy ma być assygnowano zъ funduszŏwъ Ministerstwa Dŏbrъ PaŃstwa, po 1,000 r. sr. 5) Dla zachęty gospodarzy i przemysłowcŏwъ, za przedstawienie przedniejszychъ płŏdŏwъ, majz być udzielane, podługъ uchwały Komitetu wystawy: medale, nagrody pieniężne i listy pochwalne, jako teźъ odznaczazcy сія majz otrzymaćъ pochwałę publicznz. Liczba medalі powinna być wprŏdzy oznaczonz przezъ Ministra Dŏbrъ PaŃstwa, dla kazdejъъ wystawy, stosownie do potrzebъ miejscowychъ. 6) Szczegŏłowe instrukcye i przepisy na kazdз wystawę, stosownie do wjzъ wyłŏżonychъ ogŏlnychъ zasadъ, majz być układane w Ministerstwie Dŏbrъ PaŃstwa, po zniesieniu сія zъ naczelnikami miejscowymi.

Варшава, 15 (27) Мая.

Вчера, въ половинѣ пятого часа по-полудни, Его Величество Государь Императоръ изволилъ отбыть изъ Варшавы, къ прискорбію ея жителей, и отпра- виться въ путь по тракту въ Ивангородскую крѣ- пость.

Въ тотъ же день, Его Святлость Великій Гер- цогъ Эмилій Гессенскій, выѣхалъ изъ Варшавы за границу.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Ф Р А Н Ц І Я

Парижъ, 15 Мая.

Въ палату депутатовъ имѣеть быть вскорѣ представленъ проектъ закона, относительно назна- ченія оклада герцогу Немурскому, какъ будуще- му Регенту, во время малолѣтства графа парижскаго. Въ *Globe*, органъ Г. Гизо, пишутъ по сему предме- ту слѣдующее: мѣры предосторожности на счетъ за- плата не согласится на назначеніе какого бы то ни было дохода герцогу Немурскому.

— На засѣданіи палаты депутатовъ, происходи- щемъ третьяго дня, принятъ былъ проектъ относи- тельно изытія изъ обращенія монеты стараго че- ка.

— Въ французской академіи находятся теперь слѣ- дующіе 40 членовъ: Шатобрианъ, Лакретель, Жуи, Леа, Лорманъ, Виллемонъ, Дрозъ, Брифо, Жиро, Фе- лоръ, Ройе Колларъ, Лебрюнъ, Барантъ, Ламартинъ, Сеноръ, Понжервиаль, Кузенъ, Виенно, Же, Дюпенъ, Туссо, Тьеръ, Скрибъ, Сальванди, Дюпати, Гизо, Мише, Флюранъ, Моле, Викторъ Гюго, Сентъ-Олеръ, Асно, Токквилль, Пакле, Балланшъ, Патень, Сентъ- Маркъ-Жирарденъ, Сентъ-Вевъ, Мериме, Виньи и Витте.

— Носится молва, что переговоры герцога Броли въ Лондонѣ, въ то именно время, когда новый трактатъ приходилъ уже къ окончанію, встрѣтили неожидан- ные препятствія. Англійское министерство, вѣрно въслѣдствіе сдѣланныхъ, со стороны партіи виговъ, упрековъ, требуетъ, по видимому, чтобы въ догово- рующихъ помѣщена была статья, относительно колоній тор- говли эти по большей части принадлежатъ Португаль- цамъ, Бразилцамъ, и отчасти мелкимъ владѣльцамъ, жи- вущимъ своихъ подданныхъ дѣлають предметомъ тор- говли. Англія требуетъ присвоенія договариваю- щимся сторонамъ права нападенія на эти колоніи и гарантія ихъ въ случаѣ нужды. По мнѣнію герцо- га Броли, требованіе это двусмысленно, и потому онъ несогласенъ принять его.

16 Мая.

Палатѣ депутатовъ великій хранитель печати представилъ вчера проектъ постановленія о назначе- ніи кредита въ 2,650,000 фр. на возобновленіе и по- вышеніе каедральной церкви *Notre Dame* въ Парижѣ. Потомъ палата разсматривала проектъ разныхъ же- лѣзныхъ дорогъ, а при концѣ засѣданія министръ внутреннихъ дѣлъ внесъ на утвержденіе палаты про- ектъ на Юльскія празднества.

— Здѣсь договаривають, что теперь идутъ пере- говоры относительно бракосочетанія Королевы Из- абеллы съ младшимъ сыномъ Герцога Саксенъ Ко- буръ-Гота, герцогомъ Леопольдомъ, родившимся 11 Января 1824 года.

— Французскій посланникъ въ Афинахъ, Г. Писка- рри, 12 с. м., прибылъ въ Марсель, на пароходѣ „Банкредъ“. Его ожидаютъ въ Парижѣ сегодня или завтра.

— Все еще носится противорѣчивые слухи о состоя- ніи здоровья г-на Гизо. Говорять, будто онъ вступитъ въ управленіе министерствомъ не прежде, какъ на- ступитъ пренія по бюджету, что можетъ послѣдовать перьше 8 Юня.

— Здѣсь получено извѣстіе, что бывший президентъ французской республики, Гераръ, пытается вновь при-нять себѣ власть. Говорять, что онъ отправился въ разныя предлогами, въ первыя числа Мая, въ Ямайки въ Гаити, и вышелъ на берегъ въ юго-вос- точной части острова, близъ Санъ Доминго, въ странѣ спокойной, гдѣ не было никакихъ войскъ. Однако онъ недоволенъ, чтобы попытка сія могла имѣть успѣхъ, и желательности нынѣшняго президента Геррье,

Warszawa, 15 (27) maja.

Дня вчерашняго о godzinie wpół do piątej po po- łudniu, NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Jego Mość, z żalem mieszkań- ców Warszawy, opuścił to mia-to, udając się w dalszą dro- gę do twierdzy Iwangorodzkiej.

Tegoż dnia wyjechał z Warszawy z powrotem za gra- nicę, Jego Wielko Xiążęca Wysokość Xiążę Emil Hesski.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Ф Р А Н Ц Я

Парижъ, 15 мая.

Do Izby Deputowanych ma być wkrótce wniesiony projekt do prawa względem uposażenia Xięcia Nemours, jako przyszłego Rejenta państwa w czasie małoletności Prabiego Paryża. *Globe*, organ P. Guizot, mówi w tym względzie: „Srodki ostrożności prawa o rejeneyi dopóty nie będą zupełne, dopóki nie zostanie uroczystie uchwalone jakiebądź uposażenie dla osoby przyszłego Rejenta.“

— Na onegdajszym posiedzeniu Izby Deputowanych przyjęty został projekt cofnięcia z obiegu starych zużytych monet.

— Francuzka Akademia składa się teraz z następują- cych 40 członków: Chateaubriand, Lacretelle, Jouy, Bour- lormian, Villemain, Droz, Brifaud, Girard, Foletz, Royer-Collard, Lebrun, Barante, Lamartine, Segur, Pon- gerville, Cousin, Viennet, Jay, Dupin, Tissot, Thiers, S. ribe, Salvandy, Dupaty, Guizot, Mignet, Floarens, Mo- lé, Victor-Hugo, Saint Aulaire, Ancelot, Tocqueville, Pasquier, Ballanche, Patin, Saint-Marc-Girardin, Saint-Beuve, Merimée, Vigny, i Vitet.

— Rozchodzi się wieść, że poselstwo Xięcia Broglie w Londynie, w chwili, kiedy miano ostatecznie zawrzeć nowe układy, doznało niespodziewanych przeszkód. Mi- nisterstwo bowiem angielskie, zapewne w skutku czynio- nych przez stronnictwo wigowskie wyrzutów, żąda, jak się zdaje, aby dodać do traktatu klauzulę, dotyczącą osad handlarzy niewolnikami na brzegach afrykańskich. Osady te należą po większej części do Portugalczyków, Brezy- lian, a w części do małych Xiążąt, którzy ze swych pod- danych robią przedmiot handlu. Anglia żąda przyznania stronom traktującym prawa uderzenia na te osady i zbu- rzenia ich w razie potrzeby. Xiążę Broglie zdaje się u- ważać żądania te za dwuznaczne, i waha się je przyjąć.

Dnia 16 maja.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych, Wielki Pieczętarz przedstawił projekt do prawa, ża- dający kredytu 2,650,000 franków na naprawę i odbu- dowanie kościoła katedralnego *Notre-Dame* w Pary- żu. Następnie zajęto się roztrząsaniem projektów o kolejach żelaznych; w końcu zaś posiedzenia, Minister spraw wewnętrznych wniósł do Izby żądanie, aby za- twierdzono kredyt na obchód uroczystości Lipcowych.

— Głoszą tu, iż odbywają się w tej chwili układy wzglę- dem związków małżeńskich Królowej Izabelli z najmłod- szym synem Xięcia Sax Koburg-Gotha, Xięciem Leopoldem, urodzonym dnia 31 stycznia 1824 roku.

— P. Piscatory, Poseł francuzki w Atenach, przybył 12-go b. m. parostatkami *Tancred* do Marsylii. Spodziewa- nany jest w Paryżu dziś lub jutro.

— Ciagle biegają sprzeczne i niedokładne wieści o sta- nie zdrowia P. Guizot. Ma on znowu objąć kierunek wy- działu wtedy, gdy nadjdą rozprawy nad budżetem; co niema nastąpić prędzej jak koło 8-go czerwca.

— Odebrano tu wiadomość, iż wydalony z Haiti Pre- zydent Herard, zamierza powtórnie przywłaszczyć sobie władzę. Uwiedziony fałszywemi pozorami, miał wypły- nąć na statku angielskim, w pierwszych dniach maja, z Jamajki do Hajti, i wylądować w południowo-wschod- niej części wyspy, blisko Santo Domingo, w miejscu naj- spokojniejszym, gdzie rząd nie utrzymuje żadnego wojska. Jednakże nikt nie sądzi, aby zamiar takowy mógł się udać, choćby nawet przy chwilowem powodzeniu; a wiadome

можно опасаться за жизнь Герара, если онъ попадетъ въ его руки.

— Продолжающиеся въ южной части Франціи холода и дожди, особенно въ окрестностях Монпелье и Тулузы, гдѣ 9 Мая шелъ даже снѣгъ, возбуждаютъ опасенія въ владѣльцахъ виноградныхъ садовъ. Виноградныя лозы до сего времени нераспускаются.

17 Мая.

Маршалъ Сультъ, находясь третьяго дня на заведеніи бюджетной комиссіи, объявилъ, что предположенная экспедиція противъ Кабилловъ отложена, потому что правительство находитъ болѣе полезнымъ употребить покорившихся уже Франціи Кабилловъ на осушеніе болотъ и на другія земледѣльческія работы.

— По извѣстіямъ изъ Алжира, отъ 10-го Мая, возстаніе въ горахъ Дагари совершенно уже усмирено; нѣсколько племенъ Кабилловъ покорилось на самыхъ тягостныхъ условіяхъ. Глава племени приказалъ отрубить голову Марабуту, который убилъ французскаго офицера и повергнуть оную къ ногамъ генерала-губернатора. Саранча причинила въ Алжирѣ много опустошеній, и по этой причинѣ опасаются повальныхъ болѣзней.

— Говорятъ, что въ Парижъ прибылъ агентъ Абд-эль-Кадера, который нѣсколько разъ уже имѣлъ аудиенцію, въ Нелли. Полагаютъ, что эмиръ вступилъ въ переговоры на счетъ совершенной сдачи.

— Въ письмахъ изъ Манилы извѣщали уже о кончинѣ Мичмана Менара, умерщвленнаго Малайцами въ Малусскомъ заливѣ. Въ то же время получено отътуда извѣстіе, что генералъ Сесиль готовился соединиться, передъ островомъ Базиланомъ, съ корветтами: *Sabine* и *Victorieuse*, и наказать туземцъ въ примѣрнымъ образомъ. Въ письмахъ, полученныхъ нынѣ, уведомляютъ объ операціяхъ, начатыхъ этими двумя кораблями, въ ожиданіи прибытія адмирала. Корветта *Victorieuse*, на коей ничего еще не знали о смерти Г. Менара, прибыла 9-го Ноября въ Малусо, откуда отправилась въ верхъ по рѣкѣ, чтобы узнать тамъ о причинѣ удаленія корабля *Sabine*. Король нашель берега покрытыми Малайцами, коихъ появленіе его весьма смутило. Узнавъ объ умерщвленіи Менара, корветта отплыла къ Самарѣ, чтобы присоединиться къ корветтѣ *Sabine*, гдѣ Г. Геринъ, командиръ сего послѣдняго корабля, вмѣстѣ съ тамошнимъ испанскимъ губернаторомъ, велъ въ то время переговоры съ Малайцами, о выкупѣ захваченныхъ ими французскихъ плѣнныхъ. Малайцы согласились выдать ихъ за 3,000 піестровъ, изъ которыхъ часть должна быть отдана наличными деньгами, а остальное количество товарами. Вслѣдствіе сего, 20-го Ноября, плѣнные Французы получили свободу, а 21-го объ корветты отправились въ Соло, для требованія отъ Раджи отчета въ насиліи, произведенномъ противъ французскаго экипажа поданными его на островѣ Базиланѣ. 23-го числа, передъ Соло, оба корабля готовились уже начать канонаду; какъ Раджа, прибывъ на одинъ изъ нихъ, объявилъ, что Базиланъ не признаетъ его власти съ давнихъ поръ, и что онъ почтетъ себя счастливымъ, если Французы накажутъ жителей этого острова за ихъ злодѣйства. Такое объявленіе записано въ протоколъ, и корветты отправились къ Базилану. Прибывъ, 26-го числа, къ Малусо, они, на другой день, послали въ верхъ по рѣкѣ вооруженныя лодки. Но Малайцы, ожидая нападенія, укрѣпили берегъ и встрѣтили восемь французскихъ лодокъ сильнымъ огнемъ, который продолжался около получаса; потомъ, истощивъ огнестрѣльные снаряды, они начали пускать стрѣлы и бросать камни. Между тѣмъ, огонь съ лодокъ производилъ свое дѣйствіе: болѣе 20 ти чел. Малайцевъ было убито, до 50 ранено и начальникъ ихъ получилъ столько тяжелыхъ ранъ, что умеръ отъ нихъ черезъ два дня. Высадка была бы произведена того же числа, но морской отливъ принудилъ лодки возвратиться. Въ этой сшибкѣ, коего командовалъ Г. Виоле, на обѣихъ корветтахъ было по одному чел. убито и 10 раненныхъ. Корабли пробыли при Малусо еще два дня, въ продолженіи которыхъ Малайцы, однакожъ, не показывались. Предпринявъ, 29-го числа, рекогносцировку береговъ, французскій экипажъ нашель при Маломони, къ юго-востоку отъ Базилана, превосходный рейдъ, гдѣ корветты и стали на якорь, въ ожиданіи адмирала Сесилія. Жителей въ Базиланѣ считается 15,000 чел., и почти

успоспобіе Презыдента Guerier, каже сѣ обавіад о жыціе Herarda, jeżeli ten wpadnie w jego ręce.

— Зимна i wilgoć, panujące w ostatnich dniach na południu, gdzie nawet około 9-go maja śnieg padał, a szczególnie w okolicach Montpellier i Tuluzy, wzbudza ją obawę rolników i właścicieli winnic. Winorośle dotychczas jeszcze się nie rozwinęły.

Dnia 17] maja.

Marszałek Soult, znajdując się wczoraj w komisji budżetowej oświadczył, że projektowana wyprawa na Kabylów odroczonej została, z powodu, że rząd uległych Francji Kabylów nie chce odrywać od przytecznych robót około osuszenia bagien i innych prac rolniczych, jakimi się właśnie zajmują.

— Według ostatnich wiadomości z Algieru, z d. 10-go maja, powstanie w górach Dahara zupełnie już uśmierzone zostało. Kilka plemion Kabylów poddało się i przyjęło najcięższe warunki. Najwyższy zwierzchnik plemienia kazał ściąć Marabuta, który zabił oficera francuzkiego, i głowę jego złożyć u nóg Gubernatora Jeneralnego. Szarżaczka zrzuciła w Algierji znaczne szkody; obawiają się z tego powodu zaraźliwych chorób.

— Mówią, że do Paryża przybył agent Abd-el-Kadera który już kilka razy miał posłuchanie w Neuilly. Emir jak mniemają, traktuje o zupełne poddanie się.

— Listy z Manilli doniosły, jak wiadomo, o smutnym końcu chorażego Menars, który w zatoce Maluso przez Malajczyków zabity został. Równocześnie nadeszła tamtąd wiadomość, że Admiral Cecille czynił przygotowania, aby z korwetami *Sabine* i *Victorieuse* uderzyć na wyspę Bazylan i przykładnie ukarać wyspiarzy. Teraz otrzymano listy, które donoszą o rozprezetych przez owe okręty działaniach. Korweta *Victorieuse*, która o śmierci P. Menars nie jeszcze nie wiedziała, przybyła d. 9 listopada do Maluso, skąd udała się w górę rzeki, aby się dowiedzieć od mieszkańców o powodach nieobecności okrętu *Sabine*. Znalazła brzegi okryte Malajczykami, których zbliżenie się okrętu w wielką wprawilo niespokojność. Dowiedziawszy się po drodze o zamordowaniu P. Menars, korweta udała się do Samboya, dla połączenia się z *Sabine*, gdzie jej dowódzca, P. Guerin, wespół z tamecznym Gubernatorem hiszpańskim układał się właśnie z Malajczykami, o wykup pojmanyh przez nich jeńców francuzkich. Zgodzono się na 3,000 piastrow, z których część w gotówce, reszta zaś w towarach miała być wyplacona. Jakoż dnia 20 listopada, pojmani Francuzi zostali wydani, a nazajutrz obie korwety popłynęły do Solo, aby Radzę pociągnąć do odpowiedzialności za gwałty, jakich się jego poddani na wyspie Bazylan, dopuścili względem Francuzów. Dnia 23, obadwa okręty już się gotowały do bombardowania tego miasta, gdy na pokład przybył sam Radza i oświadczył, że wyspa Bazylan już od dawna władzy jego nie uznaje, i że bardzo będzie się cieszył, jeżeli jej mieszkańcy przykładowie za swe bezprawia ukarani zostaną. Zapisano to oświadczenie do protokołu i udano się do Bazylan. Dnia 26 przybyły korwety do Maluso, a dnia 27 uzbrojone statki popłynęły w górę rzeki. Ale Malajcykowie spodziewając się tej napaści, wzmocnili brzegi i przyjęli ośm francuzkich statków dobrze utrzymanym ogniem, który trwał przez pół godziny; poczem, gdy ich amunicya wyczerpaną została, rzucali kamieniami i puszczały strzały. Ogień ze statku był skutecznym; przeszło 20 Malajczyków zostało zabitych a dwa razy tyle ciężko ranionych, między innemi sam ich dowódzca, który we dwa dni umarł. Francuzi w tymże dniu byliby wylądowali, ale odpływ morza zmusił ich do powrotu. W tej potyczce, dowodzonej przez P. Violet, obie korwety miały po jednym zabitym, a 10 było ranionych, ale bardzo lekko. Okręty przepędziły jeszcze parę dni pod Maluso; Malajcykowie nie pokazywali się wcale. Dnia 29 udano się na rozpoznanie brzegów, i w Malomoni, w południowo-wschodniej stronie od Bazylan, znaleziono wybraną zatokę, gdzie zastano kotwice i postanowiono czekać na przybycie Admirala Cecille. Bazylan ma 15,000 mieszkańców; kraj jest żyzny, ale mieszkańcy prawie wszyscy żyją z rozbojów morskich.

все они, не смотря на плодородіе тамошней страны, живут морскими разболми.

18 Мая.

Палата депутатов въ прошедшіе дни, занималась исключительно проектами разныхъ желѣзныхъ дорогъ. Вчера совѣщанія не могли происходить, потому что до двухъ часовъ по полудни не собралось достаточнаго числа членовъ. Президентъ, выразивъ неудовольствіе по поводу нераденія членовъ законодательнаго сословія, закрылъ засѣданіе въ четверть третьяго часа, и предварилъ присутствовавшихъ, что въ слѣдующее засѣданіе прочитанъ будетъ именнаго списокъ наличнымъ членамъ.

— Королевская фамилія, въ минувшій Четвертокъ, перѣехала изъ Нелли въ замокъ Трианонъ, куда отъправились изъ Парижа, герцогиня Орлеанская и наследный герцогъ Саксенъ-Веймарскій, осматривавшій въ тотъ же день по-утру Версальскій садъ. Въ Трианонскомъ дворцѣ былъ обѣдъ, послѣ котораго, на тамошнемъ театрѣ, дано было артистами комической оперы представленіе. Вечеромъ, Королевская фамилія и герцогъ Саксенъ Веймарскій прибыли обратно въ Нелли.

— Г-нъ Гизо былъ сегодня утромъ у Короля, въ Нелли.

— Младшій сынъ Геронима Бонапарте, герцогъ Монфортекій, пріѣхалъ, съ дозволенія правительства, на нѣсколько мѣсяцевъ, изъ Флоренціи въ Парижъ, и постановился у шурина своего господина Демидова.

— На Вѣнскую выставку произведеній промышленности отправлены въ нынѣшнемъ году, по распоряженію министра торговли, чиновники Бланки и Саландруузъ, для представленія описанія этой выставки.

19 Мая.

Президентъ палаты депутатовъ приказалъ обнародовать въдомость о дѣлахъ, рѣшенныхъ палатою до 15 Мая включительно; изъ сей въдомости видно, что палата утвердила 32 проекта законовъ, въ томъ числѣ 11 оставшихся отъ прошлаго собранія палаты. Изъ числа проектовъ внесенныхъ ея членами, палата приняла 6, отринула 10 а о 9 послѣдуютъ еще пренія. Не считая бюджета палата должна еще разсмотрѣть 36 проектовъ въ это собраніе. Представленные палатѣ на утверженіе кредиты за прошлые и за 1845 и 1846 годы, составляютъ 1,602,803,000 фр.

— Утверждаютъ, что правительство намѣрено значительно уменьшить плату за пересылку писемъ и проплатить этотъ вносить на утвержденіе палаты, въ наступающемъ году. Съ каждаго письма, не смотря на разстояніе, будетъ назначена плата въ 25 сантимовъ.

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ пишутъ, что порученіе, съ которымъ г-нъ Росси былъ отправленъ въ Римъ, не имѣло успеха. Г-нъ Росси былъ принятъ Папою вѣжливо, но холодно. Онъ бываетъ у кардиналовъ, имѣющихъ вліяніе на дѣла, но до сихъ поръ не уладилъ ни одного дѣла, а кардиналъ Микара, деканъ св. коллегіи, не только что не хотѣлъ его принять, но рѣшительно объявилъ, что не желаетъ съ нимъ видѣться.

— По извѣстіямъ изъ Альжира, отъ 12-го с. м., маршалъ Бюжо выступилъ уже противъ возмущившихся племенъ Варенсерисовъ. На Орлеанвильской равнинѣ господствовало спокойствіе; а отъ полковника Сентъ-Арно, не получено достовѣрныхъ извѣстій.

А н г л і я.

Лондонъ 13 Мая.

Первый лордъ адмиралтейства, графъ Гаддингтонъ, давалъ третьяго дня пышный обѣдъ флотскому капитану, сэръ Франклину, подъ начальствомъ котораго корабли: *Erebus* и *Terror*, отправятся въ сѣверныя моря для открытій; къ обѣду приглашены были также второй командиръ экспедиціи, капитанъ Кониръ, лорды адмиралтейства и знаменитые море плаватели: Россъ, Парри, Барро и др.

— Промышленность Манчестера находится въ самомъ цветущемъ состояніи. На пространствѣ 15—20 миліардовъ миль вокругъ сего города, слишкомъ полтора милліона людей получаютъ посредственное или непосредственное содержаніе съ бумажныхъ заводовъ. Огромную массу хлопчатой бумаги, (около 7 мил. центнеровъ въ годъ), ввозимую въ Англію, переработы-

Дня 18 мая.

Изва Депутowanych въ ciągu poprzednich dni kilku, zajmowała się wyłącznie projektami różnychъ дръгъ желѣзныхъ. Wczoraj nawet obrady miejsca mieć nie mogły, z powodu, iż do godziny 2-jej nie było jeszcze zgromadzonej dostatecznej liczby członków. Prezes uskarżał się bardzo na opieszałość prawodawców, i o kwadrans na trzecią odroczył posiedzenie, zawiadamiając obecnych, że przed otwarciem następnego odczytaną zostanie imienna lista deputowanych.

— Rodzina Królewska udała się we Czwartek^z Neuilly do pałacu Trianon, gdzie także przybyli z Paryża: Xiężna Orleanu i dziedziczny Xiążę Sasko-Wejmarcki, który tegoż dnia rano zwiedzał ogród Wersalski. W Trianon dany był obiad, a następnie widowisko, przez artystów opery komicznej. Wieczorem, rodzina Królewska powróciła z swym gościem do Neuilly.

— Dzisiaj rano P. Guizot miał posłuchanie u Króla w Neuilly.

— Najmłodszy syn Heronima Bonapartego, Xiążę Montfort, przybył z Florencyi do Paryża, gdzie mu dozwolono kilkumiesięcznego pobytu. Zajął mieszkanie w pałacu swego szwagra, Hrabiego Demidowa.

— Jak zeszłego roku na wystawę w Berlinie, tak i tego roku na Wiedeńską, Minister handlu wysłał pełnomocników, między którymi znajdują się PP Blanqui i Sallandrouze. Mają oni złożyć sprawozdanie o tej wystawie.

Дня 19 мая.

Prezes Izby Deputowanych kazał ogłosić wykaz prac dokonanych przez Izbę aż do 15 go maja włącznie; z tego widzimy, że uchwaliła 32 projektów do prawa, z których 11 było pozostałych z przeszłego zebrania. Z projektów podawanych przez członków, przyjęła Izba 6, odrzuciła 10, a nad 9 jeszcze się naradzać będzie. Nie rachując budżetu, mają jeszcze Deputowani rozbiierać 36 projektów na tegoroczném zebraniu. Kredyta żądane od Izby za lata ubiegłe, tudzież na rok 1845 i 1846 wynoszą ogółem 1,602 803,000 fr.

— Zapewniają, że rząd chce znacznie zmniejszyć opłatę od listów i projekt w tym przedmiocie podać pod zatwierdzenie Izby w roku następnym. Ma być przyjęta ogólna zasada, że od listu, bez względu na odległość, pobierana będzie opłata 25 cent.

— Jeden z tutejszych dzienników donosi, że poselstwo P. Rossi do Rzymu wcale się nie powiodło. Wprawdzie P. Rossi przyjmowany bywa grzecznie, lubo obojętnie, przez Ojca św., bywa u kardynałów wpływ mających, lecz dotychczas żadnego nie załatwił interessu, a kardynał Micara, dziekan św. Kolegium, nie tylko przyjęć go nie chciał, ale wyraźnie oświadczył, że nie życzy sobie z nim się widzieć.

— Według wiadomości z Algieru, z dnia 12 b. m., Marszałek Bugeaud wyruszył już przeciw zbuntowanym plemionom Werenserisów. Na równinie Orleansville panowała zupełna spokojność, a od Polkownika St. Arnaud nie miało żadnych wiadomości pewnych.

А н г л і я.

Лондонъ, 13 мая.

Первый Lord Admirality, Hr. Hadington, давалъ онедаягъ урядовую учтѣ для Kapитана Franklin, подъ котораго kierunkiem okręty *Erebus* i *Terror* odpłynął pojutrze z Woolwich ku biegunowi północnemu, w celu czynienia odkryć. Na tę учтѣ był zaproszony także drugi dowódzca tej wyprawy, Kapitan Conier, oraz Lordowie Admirality, i sławni podróżni do biegunu północnego: Ross, Parry, Barrow i t. d.

Przemysł w Manchester kwitnie teraz tak jak nigdy. W okręgu 15—20 mil angielskich na oko tego miasta, przeszło półtora miliona ludzi utrzymuje się pośrednio lub bezpośrednio jedynie z fabrykacji bawełny. Ogromną masę bawełny, (około 7 milionów centn. rocznie), wprowadzaną do Anglii, przerabiają tu na wyroby które się do wszystkich części świata rozchodzą.

вають здѣсь въ издѣлія и разсылають [во всѣ части свѣта.

— 2-го Мая, открытъ для Лондонской публики новый висячій мостъ черезъ Темзу, между Вестминстерскимъ и Ватерлоосскимъ мостами. Съ 12 часовъ утра до 6 — по полудни, перешло по этому мосту около 20,000 чел.; пѣшходы платятъ по полупени (1/4 к. сер.). Теперь въ Лондонѣ вмѣстѣ съ туннелемъ существуетъ девять сообщеній черезъ Темзу.

— Инженеръ Стеффенсонъ составилъ проектъ туннеля въ новомъ родѣ. Онъ намѣренъ провести висячій тоннель черезъ Менескій проливъ (*Menis-Straits*), на которомъ уже построены огромный висячій мостъ. Этотъ тоннель будетъ состоять изъ цинтовой желѣзной трубы, въ 25 футовъ ширины и 15 футовъ вышины; труба будетъ упираться, въ такъ называемую британскую скалу (*Brytanie*), и соединяться съ желѣзною дорогою, ведущею изъ Честера въ Голигидъ.

— Газеты наполнены описаніемъ ужаснаго несчастія, постигнаго городъ Ярмутъ (См. 39 N. Вѣстн.). Весь этотъ городъ, заключающій почти 16,000 жителей, погруженъ въ глубокую печаль; ибо нѣтъ почти ни одного семейства, которое бы не лишилось или родственника или друга. До 3-го Мая, вытащили изъ воды слишкомъ сто человекъ, по большей части женщинъ, дѣтей и молодыхъ людей; недостаетъ еще 41 чел. Чтобы вытащить ихъ изъ воды, разставляли сѣти поперегъ рѣки. Многие утопленники вытащены были съ изломанными членами. Нѣсколько человекъ спаслось какъ бы чудомъ; такъ на примѣръ, одна мать, жена плотника, стоявшая съ ребенкомъ на рукахъ, при мостовыхъ перилахъ, сохранила присутствіе духа до такой степени, что падала въ рѣку схватила ребенка зубами; такимъ образомъ не только удержала его, но и сама, зажавши ротъ предохранила себя отъ глотанія воды; онъ обоимъ были спасены. На двухъ прибрежныхъ площадяхъ, сдѣланы на скоро всѣ нужныя приготовленія для того, чтобы вытащенныхъ изъ воды разогрѣвать въ постель, и предпринимать другія медицинскія мѣры для возвращенія имъ жизни. Такимъ образомъ спасены 27 дѣтей женскаго пола и 3 чел. возмужалаго возраста. По причинѣ быстрого теченія воды, многие утопленные снесены вѣрно въ море. Поводъ къ сему несчастію подалъ, какъ мы уже сообщили, ничтожный пухъ палца общества вельтижеровъ, пребывающихъ въ Ярмутѣ, который возбудилъ любопытство публики объявленіемъ, что онъ поѣдетъ по рѣкѣ на бочкѣ, которую потащатъ 4 гуся.

— Въ Лондонѣ окончены серебряный фонтанъ необыкновенной величины и превосходной работы, который назначенъ Остъ-Индскою компанією въ подарокъ Египетскому Паши. Серебра употреблено на этотъ предметъ 10,000 унцій. Фонтанъ вышиною въ 12 футовъ; онъ богато украшенъ цвѣтами, листьями и плодами, и, изъ уваженія къ Магометанскому обычаю, на немъ нѣтъ изображеній животныхъ. На всѣхъ четырехъ сторонахъ находится надпись на англійскомъ, латинскомъ, арабскомъ и персидскомъ языкахъ, означающія имена тѣхъ, кому и отъ кого приносится сей даръ.

14 Мая.

Въ *Globe* сообщаютъ, что губернаторъ Датскихъ колоній, въ Остъ-Индіи, г-нъ Гансонъ, заключилъ по уполномочію своего правительства съ англійскими властями договоръ о продажѣ города Серампора въ Бенгалѣ.

— Новый лордъ казначейства, г-нъ Макензи, не согласенъ на проектъ сэръ Джона Грагама, объ учрежденіи трехъ академическихъ коллегій въ Ирландіи. Онъ утверждаетъ, что по настоящему положенію страны, тамъ нужно шесть такихъ заведеній.

— Правительство, по сношенію съ компанією желѣзныхъ дорогъ, предположило устроить электрической телеграфъ изъ Лондона въ Голигидъ. Телеграфъ сей, на протяженіи 300 англійскихъ миль, послужитъ къ сообщенію между Ливерпулемъ, Манчестеромъ и Бирмингемомъ. Утверждаютъ, что подобныя телеграфы устроены будутъ и на прочихъ желѣзныхъ дорогахъ.

16 Мая.

Вчера, Королева, съ своимъ супругомъ и герцогомъ Лейнингенъ, возвратилась съ острова Вайтъ въ Букингамскій дворецъ.

— Дня 2 мая отворено для публики лондонскій новый мостъ лѣнчуховый на Тамизѣ, между мостами: Вестминстерскимъ и Ватерлооскимъ. Одъ godziny 12 до 6 вечеромъ, przeszło przez niego około 20,000 osób; opłata od pieszo idących wynosi pół penny (1/4 kop.). Londyn ma więc teraz, wraz z tunelem, dziewięć komunikacji przez Tamizę.

— Inżynier Stephenson zaprojektował nowego rodzaju tunel na kolei żelaznej. Ma on zamiar nad ciasną Menaistką (*Menaistraits*), nad którą już wisi ogromny most lęncuchowy, zarzucić tunel wiszący, który składa się z żelaznej rury, 25 stop szerokiej, a 15 stop wysokiej, która ma się opierać w środku ciasniny na skale *Brytanie* zwanęj, i łączyć kolej żelazną prowadzącą z Chester do Holyhead.

— Dzienniki zapełnione są opisami okropnego nieszczęścia w Yarmouth, (*Ob. N. 39 Kur. Wil.*). Całe to miasto, liczące około 16,000 mieszkańców, w głębokiej pograżone jest żałobie, bo niema prawie rodziny, która by nie oplakiwała straty krewnego lub przyjaciela. Do dnia 3 maja wydobyto już z wody przeszło sto osób, po większej części kobiet, dzieci i młodzieńców; brakowało jeszcze 41. Dla wydobywania ich musiano w poprzek rzeki rozciągnąć sieci. Wielu z utoniętych wyciągnięto z połamanymi członkami pod zwaliskami mostu lęncuchowego. Kilka osób ocalało jakby cudem; tak np. jedna matka, żona cieśli, która stała z dzieckiem na ręku przy poręczy mostowej, miała tę przytomność, iż wpadając w rzekę uchwyciła dziecko zębami; tym sposobem nie tylko je utrzymała, ale i sama miała usta zamknięte przed napływem wody, i oboje szczęśliwie uratowani zostali. Na dwóch publicznych placach nad brzegiem poczyniono spieszenie wszelkie przyrządzenia, aby wydobytych z wody w pośpiechu rozgrzewać i przedsiębrać inne lekarskie środki w celu przywrócenia do życia. Tym sposobem uratowano 27 dzieci, same dziewczęta, i 3 dorosłe osoby. Z powodu bystrzej wody, wiele ich musiało popłynąć do morza. Powodem do tego nieszczęścia był, jakśmy już donieśli, nędzny figiel pajaca, z towarzystwa sztucznych jźdźców, bawiącego właśnie w Yarmouth, który pobudził ciekawość publiczności doniesieniem, że w beczce ciągniętej przez 4 gęsi pływac będzie po rzece.

— W Londynie kończą właśnie ogromną fontannę srebrną prześlizniętej roboty, przeznaczoną na podarunek od Kompanii Wschodnio Indyjskiej dla Wice Króla Egiptu. Użyto do niej 10,400 uncyi srebra; ma 10 stop wysokości; ozdobiona jest kwiatami, liśćmi i owocami, przez wzgląd na zwyczaj mahometanński, nie umieszczono tam żadnej figury zwierzęcia. Ze wszystkich czterech stron są napisy w języku angielskim, łacińskim, arabskim i perskim, zawierające imiona i tytuły odbierającego i dawców.

Dnia 14 maja.

Globe donosi, iż P. Hanson, Gubernator posiadłości Duńskich w Indjach Wschodnich, zawarł i podpisał, w imieniu swego rządu, układ z władzami Angielskimi, względem sprzedaży miasta Serampore w Bengalii.

— Nowy Lord skarbu, P. Mackenzie, nie zgadza się z Sir J. Grahamem względem założenia trzech tylko kollegiów akademickich w Irlandyi; utrzymuje albowiem, iż w obecnym położeniu tego kraju, potrzeba sześciu takich zakładów.

— Rząd, wspólnie z przedsiębiorcami kolei, ma założyć telegraf elektryczny, na linii z Londynu do Holyhead prowadzącej. Telegraf ten, obejmujący drogę długą na 300 mil angielskich, ma połączyć z sobą także Liverpool, Manchester i Birmingham. Zapewniają, że podobne telegrafy urządzone będą i na innych drogach żelaznych.

Dnia 16 maja.

Królowa z małżonkiem swoim i Xięciem Leiningen wróciła wczoraj, po kilku-godzinnęj podróży, z wyspy Wight do palacu Buckingham.

— Вчерашнее заседание нижней палаты было весьма непродолжительно, по поводу недостаточного числа присутствовавших членов; палата ршившись несколько дель касательно желѣзной дороги, закрыла заседание.

— Изъ журнала *Cheltenham Examiner*: „Графъ Сентъ Джерменъ (лордъ Элиотъ), по особенному ходатайству герцога Веллингтона, назначенъ посланникомъ при С. Петербургскомъ Дворѣ, на мѣсто лорда Стюарта де Ротсей, который, по слабости здоровья, оставляетъ свой постъ.“

— Статсъ-секретарь Техасской республики, г-нъ Смитъ, прибылъ сюда изъ Бостона. О его путешествіи носятъ различные слухи, но вѣроятнѣе всего то, что г-нъ Смитъ возвращается къ своему посту, по той причинѣ, что Техасскій конгрессъ не утвердилъ въ должности преемника его, генерала Террелла.

Г Е Р М А Н І Я.

Вальдекъ.

Въ Ганноверской газетѣ, отъ 16 го Мая, пишутъ, что тамъ получено печальное извѣстіе изъ Арольсена о смерти владѣтельнаго герцога Вальдекскаго. Герцогъ родился, 20 Апрѣля 1789 года; вступилъ на престолъ 1813. Сынъ и наследникъ его имѣеть отъ роду 15 лѣтъ. Скончавшійся, 14-го Мая, владѣтельный герцогъ, въ духовномъ завѣщаніи своемъ, назначилъ супругу свою попечительницею и правительницею до совершеннолѣтія наследнаго герцога.

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 3 Мая

Палата депутатовъ, разсмотрѣвъ по статьямъ бюджетъ доходовъ, утвердила оный вполне, равно какъ и проектъ постановленія о займѣ на постройку дорогъ.

— Наконецъ получено изъ Рима, отъ Г. Кастильо, донесеніе о заключеніи конкордата въ 27 день Апрѣля, по силѣ коего, Римскій дворъ признаеть правленіе Королевы Изабеллы II.

— Правительство получило также ратификацію торговаго трактата съ Мароккомъ.

— Отъѣздъ Королевы изъ столицы назначенъ 24-го числа с. м. Королеву будутъ сопровождать только предсѣдатель совѣта министровъ и г-нъ Мартинезъ де ла Роза; прочіе министры останутся въ Мадридѣ. Ея Величество передъ отъѣздомъ своимъ лично закроеть заседание кортесовъ.

— Говорятъ, что генералъ Примъ намѣренъ жениться на сестрѣ герцога Рianzaреса; посредствомъ этого союза онъ будетъ зятемъ Королевы Христіны.

Г Р Е Ц І Я.

Аѳины, 5 Мая.

Въ государственной Прусской газетѣ пишутъ слѣдующее: „Въ Аѳинахъ открытъ заговоръ противъ Коалетти и другихъ министровъ, къ которому, какъ уверяютъ, принадлежали: Маврокордато, Лондосъ, Карлери Будурисъ и другіе члены оппозиціи. Заговоръ долженъ былъ совершиться 6 Апрѣля, во время годовщины революціи 1821 года. Министры и начальники войскъ имѣли быть умерщвлены, во время собранія ихъ, подлѣ колоннады Юпитерова храма. Въ то же время долженъ былъ в пыхнуть мятежь въ Петалиди, Патрасѣ и Миссолонги. Въ Аѳинахъ господствуетъ броженіе умовъ.“

— Морскіе разбои около Греціи до того усилились, что купцы находятъ въ безпрестанномъ опасеніи.

— Народонаселеніе Аѳинъ состоитъ теперь изъ 26,288 жителей, именно: изъ 8,316 мужчинъ, 8,086 женщинъ, 4,624 дѣтей, 5,322 иностранцевъ и Грековъ изъ другихъ провинцій; къ сему числу должно еще прибавить гарнизонъ, состоящій изъ 1,5000 чел.

Остѣ-Индіа и Китай.

Бомбей, 1 Апрѣля.

Въ Пенджабѣ снова господствуетъ совершенная анархія. Гулабъ-Сингъ, дядя умерщвленнаго Визира Гира-Синга, возмутился противъ Магараджи (Коро-

— Иза Нізша bardzo krótko obradowała w dniu wczorajszym, z powodu zbyt małej liczby swych członków, i po załatwieniu kilku interesów, dotyczących drogi żelaznej, odroczyła swe posiedzenie.

— Z *Cheltenham Examiner*: „Mr. St. Germans (Lord Eliot), na szczególne życzenie Xięcia Wellingtona, mianowany został Posłem przy dworze Petersburskim, w miejsce Lorda Stuart de Rothesay, który dla słabości zdrowia porzucza urządowanie.“

— Sekretarz stanu Rzeczypospolitej Texas, P. Smith, przybył tu z Bostonu. O celu jego podróży krążą rozmaite pogłoski, atoli najpodobniejszemu do prawdy jest, że P. Smith wraca na swoją posadę poselską, z powodu, że kongres Teksaski odmówił potwierdzenia następcy jego Jenerałowi Terrell.

Н І Е М С К У.

Xięstwo Waldeck.

Gazeta Hannoveraska donosi pod dnim 16 m maja, że tam nadeszła smutna wiadomość z Arolsen, o śmierci panującego Xięcia Waldeck, zaszłej 14 maja. Xiąże ten, urodzony 20 go września 1789 roku, objął rząd w 18 3. Syn jego i następca ma lat 15. Zmarły mianował testamentem małżonkę swoją opiekunką i rejentką aż do pełnoletności Xięcia następcy.

Н І С З П А Н І А.

Мадридъ, 12 мая.

На dzisiejшемъ posiedzeniu, Izba Deputowanych przyjęła wiele artykułów budżetu dochodów, a w końcu zatwierdziła całkowicie ten budżet, równie jak prawo o pożyczce na wył onanie dróg.

— Przybyła tu nareście depeza od P. Castillo y Arenasa, datowana 28-go z. m. z Rzymu, i donosząca, że konordat został podpisany 27-go. Podstawą tego układu jest uznanie przez Stolicę Apostolską rządów Królowej Izabelli II.

— Rząd otrzymał także ratyfikacją traktatu handlowego, zawartego z Cesarzem Marokkańskim.

— Wyjazd Królowej postanowiony jest na dzień 20-sty maja. Towarzyszyć jej będą tylko Prezes rady i P. Martinez de la Rosa; inni zaś Ministrowie zostaną w Madrycie. Królowa przed wyjazdem odroczy osobiście posiedzenia Kortezów.

— Mówią, że Jenerał Prim żeni się z siostrą Xięcia Rianzaresa; tym sposobem byłby szwagrem Królowej Krysiny.

Г Р Е С К А.

Аѳены, 5 мая.

W korespondencji prywatnej gazety Powszechniej Pruskiej z Aten, z d. 10 kwietnia czytamy: „Odkryto spiszek przeciw Ministrowi Coletti i innym Ministrom, do którego, jak twierdzą, wchodzili Mavrocordato, Londos, Karlergi Budurys, i inni członkowie oppozycji. Spiszek miał wybuchnąć 6 kwietnia podczas obchodu rocznicy rewolucyi 1821 roku. Ministrowie i dowódcy wojsk mieli być wymordowani w chwili zebrania się pod kolumnami świątyni Jowisza. W tymże czasie miały nastąpić powstania w Petalidi, Patras i Missolonghi. Wielkie wzburzenie panuje w Atenach.“

— Rozboje tak się wzmożyły na wodach greckich, że stan handlowy ciągle w największej zostaje obawie.

— Ludność Aten wynosi obecnie 26,288 dusz, mianowicie: 8 316 mężczyzn, 8,026 kobiet, 4,624 dzieci, 5 322 cudzoziemców i Greków z innych prowincyi; do powyższej liczby nie wchodzi załoga, składająca się z 1,500 ludzi.

І N D Y E W S C H O D N I E I C H I N Y.

Бомбай, 1 kwietnia.

W kraju Pendżab panuje znowu zupełna anarchia. Gulab-Sing, stryj zamordowanego Wezyra Hira-Singa, zbuntował się przeciwko Maharadży (Królowi) Dulip Sin-

ла) Дуллаиль - Синга, управляющего лагеромъ подъ опекою матери и дяди. Велѣдствіе этого, къ горной крѣпости Джумбу, гдѣ пребываетъ Гулабъ-Сингъ, было послано 10,000 чел. регулярнаго войска; но Гулабъ-Сингъ отразилъ его, и оно лишилось 2,000 чел. Несмотря на то, однако Гулабъ-Сингъ почелъ важнымъ задарить войско, играющее въ Лагорѣ важную роль, и такимъ образомъ обезпечить себя отъ вторичнаго нападенія. Въ то же время, онъ заключилъ родъ союза съ Акбаръ-Ханомъ, сыномъ Достъ-Мухаммеда, который уже давно готовился вторгнуться въ Пеншаверъ; теперь онъ, навѣрное, приведетъ въ дѣйствіе свой планъ, тѣмъ болѣе что, по слухамъ, отецъ прислалъ ему денегъ на жалованье войскамъ, съ обѣщаніемъ помогать и въ будущее время. Между тѣмъ, Остъ-Индскій генераль-губернаторъ все болѣе и болѣе усиливаетъ британскіе военные посты по берегу Сутледжа хотя, онъ думаетъ дѣйствовать оборонительно. Въ теченіе мѣсяца, одна Сригиндская дивизія усилена 30,000 чел. войска всякаго рода.

— Извѣстіе о побѣдѣ, одержанной сэръ Чарльсомъ Нэпиромъ, надъ хищными горными племенами въ Синдѣ, подтверждается. Англійскія войска, долго отыскивая непріятели, нашли его наконецъ на горномъ хребтѣ, почти въ 1000 футовъ вышиною. Горцами предводительствовало начальникъ ихъ, Буджа-Ханъ. На высоты хребта вело узкое ущелье, откуда Белуджи встрѣтили Англичанъ ружейнымъ огнемъ, на который Нэпиръ велѣлъ отвѣчать бомбами и ядрами. Наконецъ, когда Белуджи окружены были со всѣхъ сторонъ, начались переговоры, кончившіеся изъявленіемъ горными племенами покорности. Нѣкоторые изъ этихъ племенъ намѣрены переселиться на другую сторону Инда, а часть ихъ земель отдана будетъ Мурригамъ.

— Въ Маратской землѣ возстановленъ уже порядокъ, и англійскія войска находятся на обратномъ пути. Однако защита, оказанная инсургентамъ въ Гоа, подала поводъ къ объясненіямъ съ мѣстными португальскими властями, и уже поговариваютъ, что окончательнымъ результатомъ будетъ продажа Гоа Остъ-Индской компаніи, подобно тому, какъ прежде былъ уступленъ Давіею, за деньги, Серампуръ, лежащій въ не большомъ разстояніи отъ Калькутты.

— Остъ-Индскій генераль-губернаторъ намѣренъ заключить, съ правительствомъ Лагора, союзъ.

— Въ Аугсбургской Всеобщей газетѣ помѣщено письмо изъ Макао, отъ 14 Февраля, въ коемъ сообщаютъ, что китайскій императоръ отрекся отъ престола и передалъ правленіе регенціи; еще не извѣстно кого онъ назначитъ своимъ преемникомъ. Въ окрестностяхъ Нанкина и при Фермозѣ вспыхнули смуты. Нѣкоторыя провинціи чрезвычайно обдѣлились отъ разлитія рѣкъ, и правительство не въ состояніи помочь этому, потому что казна въ затруднительномъ положеніи. Въ прошломъ году, государственные расходы превышали доходъ 75 милліонами таллеровъ.

Мексика.

Въ Лондонѣ получено извѣстіе объ ужасномъ землетрясеніи, бывшемъ въ Мексикѣ 7 Мая. Это землетрясеніе, шедшее по направленію отъ сѣвера къ югу, продолжалось двѣ минуты. Удары были такъ сильны, какихъ никогда еще тамъ не испытывали. Всѣ дома, и всѣ двери повреждены и даже мостовая на улицахъ растрескалась. Больница св. Лазаря превратилась въ развалины; церкви св. Лаврентія и св. Фердинанда значительно повреждены, а великолѣпная часовня св. Терезы уже не существуетъ. До сего времени изъ подъ развалинъ выкопали 17 труповъ.

— Процессъ Сантаны производится весьма медленно. Говорятъ, что здоровье бывшаго президента много пострадало.

— 17-го Апрѣля замѣчена была близъ Багамскихъ острововъ эскадра Соединенныхъ Штатовъ, состоящая изъ 4-хъ судовъ, назначенная въ Мексиканскій заливъ.

гову, котору под опеку свѣй матери и стрыя в Lahorre panuje. W skutek tego, oddział złożony z 10,000 wojska regularnego, zwanego Chalsa, wyruszył przeciw twierdzy górzystej Dżumbu, będącej mieszkaniem Gulab-Singa, ale odparty został ze stratą 2,000 ludzi. Pomimo to, Gulab-Sing uznał potrzebę rozdania znacznych podarunków pomiędzy toż wojsko Chalsa, które w Lahorre rej wiedzy, aby się od nowego z jego strony napadu zabezpieczyć. Zrazem jednak zawarł przymierze z Akbar Chanem, synem Dost Mohammeda, który już dawno ma zamiar wpaść do Peszaweru, i ten plan zapewne teraz uskuteczni; zwłaszcza gdy, jak slychć, otrzymał znowu od ojca swego pieniądze na zapłacenie wojska i obietnicę dalszej pomocy. Tymczasem Jeneralny Gubernator Indyj Wschodnich wzmacnia ciągle angielskie siły zbrojne nad rz. Sutlecz, aczkolwiek niewątpliwem jest, że tylko odpornie trzymać się postanowił. Sama dywizya w Srihind, w przeciągu miesiąca powiększoną została do 30,000 ludzi różnej broni.

— Potwierdza się wiadomość o korzyściach, jakie Jeneral Napier odniósł w Sindzie nad rozbojniczymi góralami. Wojska angielskie szukały napróżno długie czas nieprzyjaciela, aż nareście znalazły go na wysokości na 1,000 stóp pochyłości góry, pod wodzą swego naczelnika Budza Chana. Ciężny wawóz prowadził w góry, z których Beludziowie przywitani Anglików ogniem z ręcznej broni, na który Napier bombami odpowiedzieć kazał. Gdy Beludziowie nareście zostali ze wszystkich stron otoczeni, przyjaźnie Anglikom pokolenie Murrików wdało się w pośrednictwo i w układy, skutkiem których było poddanie się górali. Niektóre z tych pokoleń mają być przeniesione za rzekę Indus, a część ich ziemi oddana Murrikom.

— Kraj Marattów jest już uspokojony, i wojska angielskie wracają. Opieka wszakże, jakiej powstańcy doznali w Goa, stała się powodem nieporozumień z władzami portugalskimi; dla tego też głoszą, że Kompania wschodnioindyjska zakupi Goę od rządu portugalskiego, tak jak nabyła od Danii Serampore, blisko Kalkuty leżące.

— Z rządem Lahory Jeneralny Gubernator Indyj Wschodnich ma zawrzeć traktat przymierza.

— Niemiecka Gazeta powszechna zawiera list, pisany z Makao 14-go lutego, donoszący, że Cesarz Chiński zrzekł się tronu i zdał rządy w ręce rejency; nie wiadomo jeszcze kogo wyznaczy za swego następcę. W okolicach Hankiu i przy Formozie wybuchnęły powstania. Niektóre prowincje zupełnie zubożały, przez wylewy wód, i rząd temu zaradzić nie może, gdyż skarb jest w najsmutniejszym położeniu. W roku upłynionym, wydatki publiczne przewyższały dochody o przeszło 75 milionów talarów.

Мехук.

W Londynie otrzymano wiadomość o okropnym trzęsieniu ziemi które nawiedziło miasto Mexyk, dnia 7-go maja. Trzęsienie to, przechodzące w kierunku od północy ku południowi, trwało dwie minuty. Uderzenia były tak gwałtowne, jakich jeszcze nigdy nie doświadczone; wszystkie domy, wszystkie drzwi nawet są uszkodzone; bruk się nawet na ulicach popękał. Szpital św. Łazarza zamieniony został w gruzy; kościoły św. Wawrzyńca i św. Ferdynanda są połowę zniszczone, a przepyszna kaplica św. Teresy całkiem już nie istnieje. Do tychczas wydobyto z pod zwalisk 17 trupów.

— Process Santany bardzo wolna postępuje. Mówią, że zdrowie byłego Prezydenta wielce na tém ucierpiało.

— Dnia 17-go kwietnia, widziano na wysokości morza przy wyspach Bahama, eskadrę Stanów Zjednoczonych przeznaczoną do odnogi Meksykańskiej. Eskadra ta składa się z czterech okrętów.